

Hírlevél 2011/04.

- **BEVÁLT GYAKORLATOK: BESZÁMOLÓ A „BEST PRACTICE” KONFERENCIÁRÓL**
- **MEGJELENT A DRUGNET EUROPE 73. SZÁMA**
- **A KANNABISZFÜGGŐSÉG AZONOSÍTÁSA A NORMÁL NÉPESSÉGBEN**
- **NEMZETKÖZI ESEMÉNYNAPTÁR**

BEVÁLT GYAKORLATOK: ÚJ BIZONYÍTÉKOK ÉS ÚJ TAPASZTALATOK

BESZÁMOLÓ AZ EMCDDA LISSZABONI „BEST PRACTICE” KONFERENCIÁJÁRÓL

A „bevált gyakorlat” fogalomnak két fő aspektusa van: (i) egyrészt utal a bizonyítékon alapuló ismeretek és a speciális beavatkozások kapcsolatára, tehát szigorú módszertani feltételek mellett vizsgálja és igazolja, hogy egy bizonyos intervenció bizonyítottan hatásos a megfelelő körülmények között; (ii) másrészt a beavatkozásokat gyakorlatba átültetőknek is szüksége van olyan biztonságos módszertanra, melynek alapján azonosíthatják, gyűjthetik és összefoglalhatják a megvalósítással kapcsolatos gyakorlati tapasztalataikat. E két tényező olyan ciklust eredményez, melyben az új bizonyítékok és a megvalósítással kapcsolatos új tapasztalatok visszahatnak egymásra.

Az EMCDDA által a témában szervezett legutóbbi lisszaboni szakmai találkozón a szakemberek megkíséreltek közös definíciót alkotni a „bevált gyakorlatok” fogalomra. A szakmai eszmecsere konklúzióit öt pontban foglalták össze, minek értelmében: a „bevált gyakorlat” a rendelkezésre álló evidenciák legjobb alkalmazása az aktuális tevékenységek során. Így fontos, hogy

1. az evidenciák érvényesek legyenek a gyakorlat (ideértve a szakembereket, a döntéshozókat, a szerhasználókat és családjaikat is) problémáira és kérdéseire;
2. a módszerek átláthatók, megbízhatók és átvehetők legyenek, minden evidenciát klasszifikációs folyamatnak kell alávetni;
3. a megvalósítás, az adaptálás és a képzés tapasztalatait szisztematikusan összegyűjtsék, és hozzáférhetővé tegyék;
4. a különböző elterjedtségi szintek modellezése által vizsgálják a kontextuális tényezőket annak érdekében, hogy egy beavatkozás a népességre gyakorolt hatása vizsgálhatóvá váljon;
5. a hatásosság bizonyítékai és a megvalósítható gyakorlat szempontjai egyaránt érvényesüljenek a szélesebb értelemben vett döntéshozatalban.

Az **EMCDDA Best Practice Portal**-ja a beavatkozások minőségének fejlesztéséhez szükséges eszközök és standardok kínálatával, illetve az európai gyakorlati munka értékelésének bemutatásával kívánja elősegíteni a jó gyakorlatok terjedését és az információáramlást.

Az oldal főként a szakemberek, döntéshozók és kutatók igényeit igyekszik kielégíteni, a beavatkozások minőségének fejlesztéséhez szükséges eszközök és standardok kínálatával, illetve az európai gyakorlati munka értékelésének bemutatásával.

Bevált gyakorlatok portálja–Prevenció – magyar nyelven a Nemzeti Drog Fókuszpont honlapján

Az **EDDRA adatbázis** jól áttekinthető keresőfelülettel rendelkezik, melynek segítségével megismerhetők az értékelt európai programok. Az angol nyelvű adatbázisban megtalálhatók prevenciós programok; kezelési, reintegrációs és ártalomcsökkentő programok a normál népesség és speciális csoportok körében egyaránt.

Az EMCDDA az **Evaluációs Eszköztárral (EIB)** kívánja elősegíteni, hogy a programok értékelése során megbízható módszerek kerüljenek alkalmazásra, valamint, hogy megkönnyítse ezen eszközök európai szintű standardizálását. Az Eszköztár valójában egy online dokumentumtár, amely prevenciós, ártalomcsökkentő és kezelési programok értékeléséhez egyaránt tartalmaz eszközöket. Az egyes eszközök alkalmazhatóságának leírása mellett a témához kapcsolódó tanulmányok segítik a bemutatott módszerek használatát.

FÓRUM JELLEGŰ PORTÁL A GYORSABB INFORMÁCIÓÁRAMLÁS ÉRDEKÉBEN

Utazási beszámoló

Az EMCDDA április 12-én Lisszabonban találkozót szervezett a nemzeti drog fókuszpontok szakemberei számára, melynek témája a bevált gyakorlatokról, értékelt programokról szóló adatgyűjtés jövője volt.

A fókuszpontok munkatársai megvitatták, hogy mely területeken és milyen módon hozhatnák újra lendületbe a bizonyítékokon alapuló beavatkozások hazai terjesztését és a nemzeti jó gyakorlatok európai tapasztalatcseréjét.

A prevenciós programok területén a tudományos eredményeken alapuló bizonyítékok és az értékelt hatások programok összegyűjtése, közreadása évtizedes múltat tekint vissza. A kezelés-ellátás és az ártalomcsökkentés területén ez a megközelítés viszonylag új, mert a szociális és egészségügyi válaszlépések a drogprobléma lokális eltérései miatt változatosak.

Az olyan újonnan megjelenő és gyorsan változó jelenségek, mint például a designer drogok terjedése, komoly kihívás elé állítja a szakembereket, elsősorban az ártalomcsökkentés és a kezelés-ellátás területén. Erősödik az igény emiatt az európai gyakorlati tapasztalatok minél gyorsabb cseréjére, megosztására.

A szakemberek hatékonyabb kommunikációja és a nemzeti tapasztalatok egyszerűbb, strukturáltabb áramoltatása érdekében az EMCDDA fórum jellegű portál kifejlesztése mellett döntött. A gyakorlati szakemberek különféle hozzászólásaira építő portál segítségével a minőségi feltételek és bizonyított eredmények figyelembe vétele mellett megvalósulhat olyan részprogramok, programelemek vagy bevált helyi jó gyakorlatok, ötletek megismertetése is, melyek amúgy az EDDRA szigorú minőségi kritériumai miatt csak – olykor évekig tartó – evaluációt követően válhatnak megismerhetővé.

A konferenciáról bővebb felvilágosítást ad Horváth Gergely.

telefon: 476-1100 / 2637

e-mail: horvath.gergely@oek.antsz.hu

MEGJELENT A DRUGNET EUROPE 73. SZÁMA

A *Drugnet Europe*, az EMCDDA negyedévente megjelenő hírlevele a szervezet tevékenységéről tájékoztat. A 2011. január-márciusi lapszám címlapon foglalkozik a szennyvíz-elemzés tudományos lehetőségeivel és a mefedron uniószerre történő betiltásával. Témái között szerepel a Lengyelországban elfogadott új törvény, mely a „head shopok”-at és legális hangulatjavítókat hivatott ellenőrzés alá vonni, illetve az alábbiakban olvasható írás a kannabiszfüggőség normál népességben történő azonosításáról. A lap beszámol egy a prevenció kutatásra alakult új európai társaságról; az EMCDDA 2011. évi munkaprogramjáról; a Nemzeti Drog Fókuszpont előző hírlevelében is közreadott díjról, melyet az EMCDDA tudományos publikációk elismerésére hozott létre, és az EMCDDA legújabb termékeiről és szolgáltatásairól.

A kiadvány online verziója a <http://www.emcdda.europa.eu/publications/drugnet/online/73> linken olvasható.

SZAKÉRTŐI JAVASLATOKAT VÁR AZ EMCDDA

Az **EMCDDA legújabb felhívása** szerint szakértői javaslatokat vár arra vonatkozóan, melyek azok az indikátorok, melyek a kábítószerpiac, a kábítószer-bűnözés és a kábítószer-kínálat csökkentés témakörében potenciálisan fejleszthetők. A javaslatok 2011. augusztus 31-éig nyújthatók be a paulete.duque@emcdda.europa.eu címre.

A KANNABISZFÜGGŐSÉG AZONOSÍTÁSA A NORMÁL NÉPESSÉGBEN

Az EMCDDA becslései szerint legalább 4 millió európai – a felnőtt lakosság 1 százaléka –, többségében férfi, naponta vagy szinte naponta fogyaszt kannabiszt. Egyes országokban e szerhasználók aránya elérheti a fiatal – 15-34 éves – férfiak akár 5-7 százalékát is. A kutatások azt mutatják, hogy a naponta kannabiszt használók egyharmada vagy akár fele függőnek bizonyulhat.

A megfelelő stratégiák és válaszlépések kialakításához megbízható és érvényes adatokkal kell rendelkezniük a kannabiszfüggőség elterjedtségéről a normál népesség körében. Az EMCDDA nemzeti szakértők bevonásával jelenleg a mérés módszertanának kialakításán dolgozik, minek eredményei az év végére várhatók. Olyan eszközöket keresnek, melyek a lakossági vizsgálatok során alkalmazhatók, így rövidek, lekérdezésük egyszerű, mégis nagy biztonsággal jelezhetik az intenzív vagy problémás szerhasználatot.

A megalapozó munka 2002-ben kezdődött, amikor néhány ország részvételével sor került a problémás szerhasználat azonosítására, szűrésére irányuló pszichometriai eszközök, rövid skálák populációs vizsgálatokon belüli tesztelésére és alkalmazására. Ennek a munkának az eredményei időről időre bemutatásra kerülnek az EMCDDA populációs vizsgálatokkal foglalkozó szakértői munkacsoportjának találkozóin. Az elmúlt években az EMCDDA aktívan támogatta az ilyen rövid eszközök fordítását, adaptálását és validálását a közös európai megközelítés kialakítása érdekében.

Magyarországon jelenleg is zajlik az eszközök adaptálásának és validálásának folyamata. A hazai kutatás négy szűrőeszközt vizsgál, melyek a **Drog Fókuszpont korábbi hírlevelében részletesebben is bemutatásra kerültek.**

NEMZETKÖZI ESEMÉNYNAPTÁR 2011

Időpont	Szervező	Cím	Helyszín	Információ
2011. május				
3	Tanács	Horizontális Munkacsoport Levezető elnök: Magyarország	Brüsszel, Belgium	http://www.emcdda.europa.eu/about/partners/council
10	Tanács	Nemzeti Drogkoordinátorok Találkozója	Budapest	
11-12	EMCDDA	REITOX EWS hálózat 11. szakértői találkozója és az új szerek	Lisszabon, Portugália	Beszámoló májusi hírlevelünkben!
19-20	EMCDDA	Eurolib Plenáris Ülés	Lisszabon, Portugália	
2011. június				
7	Nemzeti Drog Fókuszpont	Konferencia a szenvedélybetegeknek nyújtott online tanácsadásról	Budapest, KINO mozi	
21-22	EMCDDA	Szakértői találkozó / Populációs vizsgálatok kulcsindikátor	Lisszabon, Portugália	Beszámoló júniusi hírlevelünkben!
21	Tanács	Horizontális Munkacsoport Levezető elnök: Magyarország	Brüsszel, Belgium	
24	EMCDDA	Események a „Kábítószer- fogyasztás Elleni Küzdelem Nemzetközi Napja” alkalmából	Lisszabon, Portugália	
27-29	Tanács	XIII. Magas Szintű EU-LAC Találkozó Levezető elnök: Magyarország	Bogota, Kolumbia	